

Puljebeskrivelse

19. januar 2021

Demokratipuljen

Demokratipuljens overordnede formål er at styrke demokratiet og den demokratiske debat. Demokratipuljens omdrejningspunkt er 1) at højne valgdeltagelsen, særligt i forhold til det forestående kommunal- og regionsrådsvalg, 2) at øge befolkningens bevidsthed om "fake news" samt dis- og misinformation.

Målgruppen for Demokratipuljen er unge. Tilskud ydes til projekter af oplysende og almennyttigt karakter, som understøtter formålet med puljen. Projekternes fokusområde skal være medieindhold (i bred forstand, herunder indholdsproduktion og -distribution), der retter sig mod målgruppen.

Baggrund

I "Tillægsaftale til Mediaaftale 2015-2018 – fordeling af endeligt opgjort overskydende licensprovenu for aftaleperioden" er der afsat et beløb som fratrukket administrationsomkostninger udgør i alt 3.880.000 kr. til etablering af puljen. Det fremgår af aftaleteksten, at der af puljen ikke kan ydes støtte til DR og de regionale TV 2-virksomheder.

Fordeling af licensmidler er defineret i radio- og fjernsynslovens § 69 a, hvor det fremgår, at medielicensen fordeles efter ministerens nærmere bestemmelse til "DR, de regionale TV 2-virksomheder og eventuelle andre medie- og filmrelaterede formål". Demokratipuljens udformning skal således, jf. afgrænsningen i radio- og fjernsynsloven, understøtte medie- og filmrelaterede formål.

1. Fake news / disinformation

Internet og sociale medier har ændret medielandskabet radikalt. Det har givet nye muligheder for oplysning, viden og ytringsfrihed. Samtidig er der opstået flere muligheder for spredning af mis- og disinformation, såkaldte 'fake news', hvilket kan udfordre den demokratiske deltagelse og debat. Med misinformation forstås uforvarende videregivelse af urigtige oplysninger, mens der med disinformation forstås bevidst videregivelse af urigtige oplysninger i form af verificerbart falske eller vildledende oplysninger, der produceres, præsenteres og spredes med henblik på økonomisk gevinst eller for med vilje at bedrage offentligheden og kan forårsage offentlig skade. Disinformation inkluderer ikke utilsigtede fejl, satire og parodi eller klart identificeret partipolitiske nyheder og kommentarer.

'Fake news' har hidtil ikke vist sig som et stort problem ved valgkampe i Danmark eller i den danske offentlighed, hvilket blandt andet kan tilskrives den danske befolknings høje uddannelses- og oplysningsniveau.

Studier har vist, at befolkningen i visse tilfælde har svært ved at skelne mellem falske (fabrikerede) nyheder og reelle nyheder, da der er en tilbøjelighed til, at man

husker det, som stemmer overens med ens egen forforståelse kulturelt såvel som politisk. Dette gælder i alt almindelighed, og i forbindelse med valg.

Forskere er enige om, at der er risiko for, at forsøg på påvirkning af såvel enkeltpersoner, grupper og den offentlige diskussion som helhed vil tiltage i fremtiden, hvorfor fortsat oplysning og uddannelse er essentiel. Samtidig antager formen på de såkaldte 'fake news' mere sofistikerede former, hvor der lånes troværdighed og legitimitet fra kendte journalistiske genrer og medier.

2. Valgdeltagelse

Valg er omdrejningspunktet for det repræsentative demokrati, og valgdeltagelsen kan være en indikator for den demokratiske sundhed. Det er gennem valg, at vi påvirker vores politikere, og med vores stemme giver vi en accept af det politiske systems grundlæggende principper.

Hvis valgdeltagelsen er lav, eller nogle befolkningsgrupper stemmer i mindre grad, kan det derfor anses som en udfordring for demokratiet.

Gentagne kortlægninger af valgdeltagelse har vist, at særligt unge stemmer markant mindre end gennemsnittet af den samlede befolkning. Ved seneste kommunal- og regionsrådsvalg i 2017 var valgdeltagelsen for gruppen 19-21-årige på 60,1 pct., mens den for gruppen 22-29-årige var på 54,9 pct. Den samlede valgdeltagelse var på 70,8 pct. Folketingsvalget i 2019 viste samme billede som for seneste kommunal- og regionsrådsvalg: Den samlede valgdeltagelse lå på 84,6 pct., hvor valgdeltagelsen for gruppen 19-21-årige var 77,8 pct. og for gruppen 22-29-årige 77,9 pct.

Der er således grundlag for at styrke valgdeltagelsen særligt blandt unge.

Hvem er omfattet af ordningen?

Medievirksomheder, kommuner og regioner, gerne i partnerskab med civilsamfundets organisationer.

Det er en forudsætning, at

- medievirksomheder er CVR-registreret senest på ansøgningstidspunktet, samt
- mediet er omfattet af Pressenævnets kompetence og på ansøgningstidspunktet anmeldt Pressenævnet.

Hvem er ikke omfattet af ordningen?

Det er anført i aftalen, at der ikke af puljen kan ydes støtte til DR og de regionale TV 2-virksomheder.

Hvad kan der søges til?

Tilskud ydes til medie- og filmrelaterede projekter af oplysende og almennyttig karakter, som understøtter formålet med puljen.

Derudover kan projektets aktiviteter antage mange forskellige former og være både tekstlige, audiovisuelle, auditive eller digitale og udkomme i trykt form, på web, mobil, tablet, etc.

Det er ydermere en betingelse for tilskud, at materialer mv. tilgængeliggøres offentligt efter projektafslutning, således at alle som ønsker det, kan tilgå og anvende materialerne m.m. efterfølgende.

Under projektforsløbet skal Slots- og Kulturstyrelsen have adgang til materiale m.m.

Puljeprojekterne skal være afsluttet senest den 16. november 2021, hvor kommunal- og regionsrådsvalget afholdes. Afrapportering for disse projekter skal ske derefter.

Hvad kan der ikke søges til?

Der kan af puljen ikke ydes tilskud til projekter som sigter mod enten at 1) have til formål at fremme valgkampagner for kommunal- og regionsrådspolitikere samt borgmestere, 2) have karakter af reklame for ansøger, eller 3) aktiviteter, som er en del af en allerede etableret kursusvirksomhed, et undervisningsforløb e.l.

Det er en betingelse, at

- tilskud fra ordningen er øremærket projektet og projektets aktiviteter
- ansøger ikke tager betaling eller anden form for modydelse for et evt. produkt, som følger af projektet og projektets aktiviteter
- der i projektet ikke budgetteres med et overskud
- projektet og projektets aktiviteter ikke, direkte eller indirekte, tjener til at understøtte kommercielle interesser hos ansøger.

Hvor meget kan der søges til?

Der kan ansøges om tilskud på mellem 150.000 kr. og 750.000 kr. pr. projekt. Ansøger skal lægge en egenfinansiering svarende til minimum 25 pct. af projektets samlede budget. Egenfinansiering kan bestå af likvide midler og/eller i form af arbejdskraft. Såfremt egenfinansieringen består helt eller delvist af ulønnet arbejdskraft, skal der i projektbeskrivelsen indgå en beskrivelse af, hvordan den ulønnede arbejdskraft skaber værdi for projektet. Ulønnet arbejdskraft kan maksimalt udgøre 50.000 kr. uanset projektets samlede budget.

Såfremt særlige forhold taler herfor kan Slots- og Kulturstyrelsen tildele tilskud som er mindre end det i ansøgningen ansøgte.

Hvad skal ansøgningen bl.a. indeholde?

- Projektbeskrivelse
- Målgruppebeskrivelse
- Kriterier
- Projektets organisation samt CV'er for ledende projektdeltagere
- Tidsplan for projektet inkl. milepæle
- Projektbudget inkl. finansieringsplan
- Dokumentation for egenfinansiering
- Senest godkendt årsrapporter og/eller årsregnskab samt eventuelle vedtægter.

Der skal desuden i ansøgningen redegøres for, om og hvordan projektet kan afvikles, såfremt der fortsat er særlige restriktioner som følge af myndighedernes tiltag i forbindelse med COVID-19.

Tilskud ydes på baggrund af et projektbudget. Budgettet skal indeholde en oversigt over projektets forventede økonomi og et estimat af projektets samlede udgifter.

Ansøger skal i projektansøgningen sandsynliggøre den forventede effekt af projektet.

Ansøgning indsendes via et elektroniske ansøgningsskema som tilgås gennem Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside. Med ansøgningen skal der medsendes obligatorisk budgetskabelon. Der kan ikke indsendes ansøgning pr. mail eller som fysisk materiale. Ved indsendelsen af ansøgningsskemaet skal der underskrives med NemID.

Hvornår kan der søges?

Der åbnes for ansøgning den 24. marts 2021. Fristen for ansøgning er den 21. april 2021.

Hvornår får ansøger svar?

Det forventes, at alle ansøgninger er behandlet ultimo maj 2021.

Hvem vurderer ansøgning?

Det er Slots- og Kulturstyrelsen, der træffer afgørelse om, hvorvidt en ansøger er berettiget til tilskud.

Hvordan bliver ansøgningen vurderet?

I vurdering af ansøgninger til puljen lægges der vægt på kvaliteten af projektet og projektbeskrivelsen, herunder de økonomiske forudsætninger. Dertil sigtes der mod en vis spredning mellem projekter, der sigter mod hhv. "fake news", dis- og misinformation og projekter, der retter sig mod øget valgdeltagelse.

Aktiviteterne kan være både landsdækkende og lokalt forankrede. I vurderingen af ansøgninger tilstræbes en vis regional fordeling blandt de projekter der får tilsagn

forstået således, at der lægges vægt på, at støttede projekter – såfremt det er muligt – fordeler sig, så der er støttede projekter i alle regioner.

Det vil endvidere blive tillagt positiv vægt, såfremt der indgår en eller flere samarbejdsrelationer/partnerskaber i projektet. Det kan være samarbejder kommuner imellem, mellem medievirksomheder og kommuner etc., ligesom at partnerskaber med civilsamfundets organisationer også vægtes positivt i vurderingen af ansøgninger.

Projektdeltagernes relevante faglighed, kompetencer, erfaring mv. vil indgå i vurderingen af ansøgningerne. Ansøger skal desuden i projektansøgningen sandsynliggøre den forventede effekt af projektets gennemførelse.

Der foretages en vurdering af projektbudgettet med udgangspunkt i budgettets hovedposter, samt en vurdering af hvorvidt budgettet indholds- og størrelsesmæssigt afspejler projektets aktiviteter og realisme.

Da det ikke kan udelukkes, at der vil være flere ansøgninger til puljen, end der er mulighed for at støtte, kan det blive nødvendigt at prioritere mellem de indkomne ansøgninger. I den forbindelse vil der blive lagt vægt på formålet med projektet, samarbejder og projekternes geografiske fordeling. Styrelsen vil efter en samlet vurdering af ansøgningerne og under hensyntagen til puljens overordnede formål beslutte, hvilke projekter der tildeles støtte og i hvilket omfang.

Afrapportering

Efter projektafslutning skal der foreligge en evaluering af projektet i form af en afrapportering. Af evalueringen skal det fremgå, hvorvidt den forventede effekt er realiseret og – såfremt den forventede effekt ikke er realiseret – en redegørelse herfor. Dertil skal det af afrapporteringen fremgå, at projektaktiviteterne overordnet set er gennemført som beskrevet i ansøgningen, at tilskuddet er anvendt efter formålet og at betingelserne for tilskuddet i øvrigt er opfyldt, således som de er fastsat i bevillingsbrevet fra Slots- og Kulturstyrelsen. Eventuelle overskud skal oplyses i erklæringen, og skal tilbagebetales.

Tilskuddet bortfalder, hvis der er givet urigtige eller vildledende oplysninger eller hvis projektet ikke gennemføres som angivet i ansøgningen. Slots- og Kulturstyrelsen træffer afgørelse om tilbagebetaling af uretmæssigt udbetalt tilskud.

Lovgrundlag

Puljen har hjemmel i aktstykke 155 af 4. februar 2021.

Reglerne om regnskab og revision i forbindelse med afrapportering er fastsat i overensstemmelse med principperne i bekendtgørelsen nr. 1479 af 22. december 2014 om regnskab og revision af projekt- og aktivitetstilskud fra Kulturministeriet.

Klageadgang

Slots- og Kulturstyrelsens afgørelser kan påklages til kulturministeren.

Klagen skal rettes til Slots- og Kulturstyrelsen, som videresender klagen med sagens materiale og en udtalelse til kulturministeren.

Slots- og Kulturstyrelsen